

MINISTERSTWO
ŚRODOWISKA

Nowe prawo wodne - Idea zmian.

*„Przekroczono pewne maksymalne granice eksploatacji planety, choć nie rozwiązaliśmy problemu ubóstwa.
Czysta woda pitna jest sprawą najwyższej wagi, ponieważ jest niezbędna do życia człowieka
oraz wspierania ekosystemów lądowych i wodnych”.
Ojciec Święty Franciszek, Encyklika „Laudato Si”*

Mateusz Balcerowicz
Dyrektor Departamentu Zasobów Wodnych
Ministerstwo Środowiska

Zrównoważone gospodarowanie zasobami wodnymi

- Nadrzędnym celem resortu środowiska jest **zarządzanie zasobami naturalnymi** (w tym zasobami wodnymi) **zgodnie z zasadą zrównoważonego rozwoju** na potrzeby człowieka i gospodarki;
- **Woda jest najważniejszym zasobem naturalnym**, od którego zależy zrównoważony rozwój i budowanie dobrobytu;
- **Zarządzanie zasobami wodnymi musi zapewniać:**
powszechny dostęp do wody, efektywne wykorzystanie wód, ochronę wód przed zanieczyszczeniem i marnotrawstwem, zapewnić integralność ekosystemów wodnych i z wodą związanych, przeciwdziałać niedoborom wody i zagrożeniom związanym ze zmianami klimatu.

» Główny cele korzystania z wód (prawo wodne):

1. zaopatrzenie ludności w wodę przeznaczoną do spożycia,
2. wykorzystanie wody do celów przemysłowych i nawodnień rolniczych,
3. woda do celów energetycznych,
4. transport i żegluga,
5. bytowanie ryb w warunkach naturalnych oraz umożliwianie ich migracji,
6. rekreacja oraz uprawianie sportów wodnych.

➤ **Woda nie występuje jako jeden zasób.**

Istnieje wiele użyteczności wody i w związku z tym wiele rynków i cen:

- woda pitna,
- woda do celów przemysłowych i nawodnień rolniczych,
- woda jako źródło energii,
- woda jako środek transportu.

➤ **W Polsce** dotychczas wykształcił się **rynek wody pitnej** z ujęć komunalnych oraz **wody butelkowanej**.

➤ **Racjonalizacja gospodarowania wodą** jest regulowana przez prawo własności zasobów wodnych, co oznacza jasne określenie **właściciela zasobu** oraz **odpowiedniej polityki państwa**, w tym zapewnienie usług wodnych wszystkim użytkownikom.

Pobory podlegające opłatom / pobory zwolnione z opłat

	Sektor komunalny opłaty naliczane	Przemysł		Rolnictwo (nawodnienia i hodowla ryb), zwolnione z opłat	Razem [dane za rok 2013]*
		Pobory podlegające opłatom	Pobór zwrotny wód chłodniczych zwolniony z opłat		
	Pobory podlegające opłatom		Pobory zwolnione z opłat		
% poboru	15,1%	7,2%	67,1%	10,6%	100%

Źródło: Ministerstwo Środowiska/
Główny Urząd Statystyczny.

Waloryzacja zasobów wodnych

Z rynkową gospodarką wodną związane są dwa problemy:

- Mechanizm ustalania cen wody dla odbiorców końcowych – czy to jest możliwe i na jakim poziomie?
- Sprzedaż prawa własności lub prawa użytkowania poszczególnych ujęć wody – kto powinien być właścicielem wód?

Wycena prawa własności lub prawa użytkowania poszczególnych ujęć wody:

- **Podejście rynkowe** – cena prawa do korzystania z wód ustalana jest na podstawie rynkowych cen wody (o różnej jakości);
- **Podejście złożone** – cena prawa do korzystania z wód stanowi kombinację rozwiązania rynkowego i regulacji państwa.

Oba podejścia obarczone są błędami:

Podejście rynkowe to ryzyko wysokich cen za wodę najlepszej jakości, co wiąże się ze wzrostem zużycia wody niższych klas i negatywnym wpływem na zdrowie ludzi.

Podejście złożone to niebezpieczeństwo spadku jakości wód, gdyż władzy nie stać na utrzymanie zasobu na odpowiednim poziomie.

Reforma gospodarki wodnej

- GŁÓWNE CELE

- zapewnienie **służebnej roli gospodarki wodnej** wobec społeczeństwa i gospodarki;
- **racjonalne wykorzystywanie zasobów wodnych** poprzez umożliwienie szybkiego wzrostu gospodarczego przy zachowaniu wartości zasobowych i przyrodniczych;
- osiągnięcie pełnej **zgodności z dyrektywami UE**, a w szczególności z Ramową Dyrektywą Wodną, co jest związane m.in. warunkiem ex-ante wykorzystania środków europejskich;
- systematyczna **poprawa bezpieczeństwa** (powódź, susza, zasoby i jakość wód);
- sprawne i racjonalne zarządzanie gospodarką wodną, w tym **systematyczne finansowanie gospodarki wodnej**, zgodnie z zasadą zwrotu kosztu usług wodnych.

Reforma gospodarki wodnej - SPOSOBY OSIĄGNIĘCIA CELÓW

- wprowadzenie **zasady zwrotu kosztu usług wodnych** z redystrybucją środków w skali kraju,
- wprowadzenie **instrumentów finansowych** stymulujących racjonalne, zgodne z zasadą zrównoważonego rozwoju, zachowanie się wszystkich użytkowników zasobów wodnych,
- wprowadzenie **jednolitej struktury zarządzania gospodarką wodną** w układzie zlewniowym,
- **uproszczenie systemu wydawania decyzji** administracyjnych,
- wprowadzenie **jednoznacznej odpowiedzialności** za wszystkie sprawy związane z gospodarką wodną;

Założenia nowego systemu opłat

- Wprowadzenie **zasady użytkownik płaci**;
- Osiągnięcie poziomu finansowania zapewniającego zrównoważone gospodarowanie zasobami wodnymi;
- Określenie **sztywnych przedziałów opłat** dla konkretnych grup odbiorców;
- **Rozróżnienie** pomiędzy użytkowaniem **wód powierzchniowych i podziemnych**;
- Wprowadzenie **opłaty od wody faktycznie użytkowanej** (opomiarowanie zużycia wody).

- **Plany gospodarowania wodami na obszarach dorzeczy** zawierają listę inwestycji, które są niezbędne dla rozwoju gospodarki i przewidują kompensację wpływu środowiskowego.

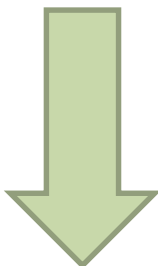
Koszt realizacji działań rekomendowanych oszacowano na **27 mld zł.**

- **Plany zarządzania ryzykiem powodziowym** zawierają inwestycje rekomendowane dla minimalizacji ryzyka powodziowego.

Koszt realizacji działań do roku 2021 oszacowano na **11,6 mld zł.**

**Budowa i
modernizacja
zbiorczych sieci
kanalizacyjnych**

76 169 kilometrów
nowych sieci
kanalizacyjnych

**Budowa nowych
oczyszczalni ścieków**

376 nowe
oczyszczalnie ścieków
komunalnych

**Rozbudowa i
modernizacja
istniejących
oczyszczalni ścieków**

1206 inwestycji

MINISTERSTWO
ŚRODOWISKA

ul. Wawelska 52/54
00-922 Warszawa

www.mos.gov.pl

DZIĘKUJĘ ZA UWAGĘ

Ministerstwo Środowiska